

Què volen aquesta gent, encara

Molta gent ho ignora, però aquest poema de Lluís Serrahima, cantat per Maria del Mar Bonet, es basà en aquell fet dramàtic del 1969.

La mort del jove estudiant Enrique Ruano va causar molt d'impacte, com totes les morts del franquisme, però, a Lluís Serrahima, un dels impulsors de la nova cançó, l'indignà tant que en féu un poema com un crit de ràbia. Una lletra a guisa de romanç català que Maria del Mar Bonet musicà i cantà pertot amb gran popularitat. Avui, tots dos recorden encara el moment de crear la cançó "Què volen aquesta gent" i la seva vigència actual.

Lluís Serrahima es va sentir colpit aquell any 1969. El cas Ruano fou la gota que féu vessar el got. El protagonista del seu poema "Què volen aquesta gent" hauria pogut ser un de tants dels torturats i assassinats per la policia franquista, però fou Ruano. Serrahima se'n va assabentar per la premsa. Ho va llegir a la revista *Cuadernos para el Diálogo*: "Em va impressionar, em va sorprendre tant que vaig decidir de fer una cançó en forma de romanç català. Hauria pogut fer-la per qualsevol altre, Puig Antich per exemple". Feia vuit anys que la nova cançó havia recollit l'herència francesa i ja tenia un estil propi. La casa de Lluís Serrahima s'havia convertit en el redós de la cançó; i entre els qui hi anaven i hi vivien hi havia la Maria del Mar Bonet, l'única que musicà el poema de Serrahima: "Volia que sonés com 'La presó del rei de França'. És una cançó que lliga molt amb el nostre país, per la forma i el fons".

Maria del Mar Bonet quedà absolutament impactada el dia que sabé la notícia de la mort de l'estudiant en un breu del *TeleXprés*, no sols per la notícia en si, sinó també pel fet d'aparèixer tan reduïda i camuflada al diari. Potser per això, M. del Mar Bonet va interessar-se des del primer moment per musicar el poema que Serrahima li havia ensenyat. La primera vegada que va cantar la cançó va ser al Fòrum Vergés. Va rebre una altra sotragada forta: "Quan vaig

CARME PUÉRTOLAS

M. del Mar Bonet. La cantant creu que la cançó sempre tindrà significat.

acabar, hi hagué un silenci tremend; durant uns segons l'aire es podia tallar. Després la gent s'aixecà i començà a aplaudir. Fou impressionant. Tothom estava molt escandalitzat per la notícia". Quan arribà a casa, M. del Mar Bonet estava trasbalsada per l'acollida del públic.

La cançó es despertà en ple franquisme, quan la repressió es reencarnava en totes les seves formes, i això va aguditzar molt la imaginació dels lletristes per esquivar la censura. També fou el cas de Lluís Serrahima: "La cançó, la vaig fer tan hàbilment com vaig poder per no posar-hi el mot 'policia'. Calia fer una lletra camuflada, i donà resultat, perquè durant dos anys el ministeri de l'actual *demòcrata* Fraga Iribarne no prohibí la cançó. No va ser fins al 1971, a Girona, abans d'un concert que el censor va qualificar la lletra de 'políticament perillosa".

Han passat molts anys des d'aquell

1969, i al seu ritme també hi ha hagut alguns canvis en totes direccions, però per Lluís Serrahima la cançó encara és ben vigent: "Llavors anava contra la policia; però avui fins i tot s'ha ampliat, el seu significat. Què volen el senyor Aznar i els del PP?, la COPE?, etcètera. És una cançó contra l'anticatalanisme, contra l'esperit de domini i de conquesta, com si ells tinguessin sempre la veritat".

També per Maria del Mar Bonet la cançó sempre tindrà significat: "Mentre hi hagi estudiants i policia, tant ací com onsevulla del món que hi hagi repressió". Aquesta vigència es pogué comprovar als darrers Premis Octubre, quan la sala, com aquell primer Fòrum Vergés, escoltà amb emoció i ràbia contingudes la veu de Maria del Mar Bonet en homenatge, aquest cop, a Guillem Agulló. Altre cop, "l'estudiant és mort, és mort d'un truc a trenc d'alba".

Oriol Cortacans